

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020
Axa prioritară: Educație și competențe; Obiectiv specific 6: Îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul pre-universitar în vederea promovării unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor și a unei școli incluzive
Denumirea proiectului: *DidactForm - Cadre DIDACTiceFORMate pentru educație incluzivă de calitate* (POCU/73/6/6/106758)

STUDIU IMPACT BUNE PRACTICI EDUCAȚIONALE/ MANAGERIALE ASUPRA CALITĂȚII EDUCAȚIEI INCLUZIVE ÎN ȘCOLI DEFAVORIZATE (PARTEA I)

Autor:

ȚUȚU MIHAELA CORINA - *Expert bune practici*

CUPRINS

INTRODUCERE / 3

Studiu Impact - Tema/ Activitatea / 8

1. *Învățământul românesc – tranziție sau continuitate? / 9*
2. *Calitate în educație și învățământ – de la teorie la practică / 10*
3. *Cultura organizațională în contextul educației incluzive / 11*
4. *Leadership-ul educațional – între știință și artă / 12*
5. *Patternuri decizionale – implicații la nivel educațional în contextul educației incluzive / 13*
6. *Modele educative parentale – premise pentru educația incluzivă de calitate / 14*
7. *Particularități ale empatiei în contextul educației incluzive / 15*
8. *Inteligența emoțională – predictor al succesului în contextul educației incluzive / 16*
9. *Dominante motivaționale privind cariera didactică - în contextul educației incluzive de calitate / 17*
10. *Satisfacția profesională a cadrelor didactice - în contextul educației incluzive de calitate / 19*
11. *Comunicare și management educațional - în contextul educației incluzive de calitate / 20.*
12. *Managementul conflictelor în organizația școlară - în contextul educației incluzive de calitate / 21*
13. *Aptitudini și competențe profesionale – premise ale educației incluzive de calitate / 23*
14. *Eficiență și eficacitate în organizația școlară – în contextul educației incluzive de calitate / 25*

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară: Educație și competențe; Obiectiv specific 6: Îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul pre-universitar în vederea promovării unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor și a unei școli incluzive

Denumirea proiectului: *DidactForm - Cadre DIDACTiceFORMate pentru educatie incluziva de calitate* (POCU/73/6/6/106758)

- 15. *Stresul în profesia didactică – în contextul educației incluzive de calitate / 26.***
- 16. *Gestionarea stresului la elevi – în contextul educației incluzive de calitate / 27***
- 17. *Interculturalitatea în contextul educației incluzive de calitate / 28***
- 18. *Inteligența – influențe genetice și educaționale / 30***
- 19. *Formarea caracterului la elevi – în contextul educației incluzive de calitate / 32***
- 20. *Violența în mediul școlar / 33***
- 21. *Climatul organizațional școlar – în contextul educației incluzive de calitate / 34***
- 22. *Creativitate și performanță în organizația școlară – în contextul educației incluzive de calitate / 35***
- 23. *Managementul situațiilor de criză – în contextul educației incluzive de calitate / 36***
- 24. *Dinamica grupului în cadrul organizației școlare / 37***
- 25. *Aspecte privind învățarea în mediul școlar / 38***

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020
Axa prioritară: Educație și competențe; Obiectiv specific 6: Îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul pre-universitar în vederea promovării unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor și a unei școli incluzive
Denumirea proiectului: *DidactForm - Cadre DIDACTice FORMate pentru educație incluzivă de calitate* (POCU/73/6/106758)

INTRODUCERE

Prezentul studiu - *Studiu impact bune practici educaționale/ manageriale asupra calității educației incluzive în școli defavorizate (Partea I)* – s-a realizat în cadrul proiectului „**DidactForm - Cadre DIDACTice FORMate pentru educație incluzivă de calitate**”, ca rezultat în cadrul *Activității A3.2 - Identificare, dezvoltare și schimb de bune practici pentru asigurarea calității în educație, dezvoltare profesională și pentru facilitarea dialogului școală – familie – comunitate*, subactivitatea *Desfășurare seminarii de schimb de bune practici pentru asigurarea calității în educație incluzivă și pentru facilitarea dialogului școală-familie-comunitate*, în vederea atingerii obiectivului specific *OS5: crearea unui nucleu de resurse umane calificate și motivate în școlile țintă pentru diseminare de cunoștințe/metode/practici de asigurare a calității în educație prin schimb de bune practici*.

Grupul Țintă al proiectului este format dintr-un număr total de 320 cadre didactice din învățământul preuniversitar, din 2 județe (135 din Brăila, 185 din Vaslui) și provin din 11 instituții/unități școlare (școli țintă). Cadrele didactice menționate sunt repartizate pe categorii de grup țintă după cum urmează:

- 303 cadre didactice - 94,69% în categoria personal didactic din învățământul preuniversitar (127 din Brăila, 176 din Vaslui);
- 17 cadre didactice din categoria manageri școlari - 5,31% (8 din Brăila, 9 din Vaslui).

Peste 50% din membrii grupului țintă fac parte din structuri școlare defavorizate ale școlilor-țintă selectate, în care riscul educațional depășește 50%. Problemele socio-economice profunde cu care se confruntă cele două județe (BR și VS) generează un deficit educațional la nivelul populației, un risc ridicat de diminuare a participării la educație pentru mai multe categorii de copii și tineri, probleme privind resursele umane – cadre didactice.

Școlile țintă se confruntă cu probleme majore, atât la nivelul elevilor, precum și la nivelul cadrelor didactice:

- *probleme majore la nivelul elevilor*: absenteism, abandon școlar, neprezentarea la examenele naționale, medii școlare scăzute, repetenție, lipsa de interes/motivație pentru învățatură, neimplicarea părinților, lipsa părinților de lângă elevi, sărăcia, mentalitate greșită din partea părinților (în special de etnie romă) de a nu-și lăsa copiii la școală mai ales după ciclul primar având deci ca efect părăsirea timpurie a școlii;
- *probleme majore la nivelul cadrelor didactice*: există resurse umane necalificate, cadre didactice suplinoare, fluctuație de la un an școlar la altul, cadre didactice navetiste, debutante sau cel mult cu definitivat - care nu au efectuat cursuri de pregătire corespunzătoare nevoilor de dezvoltare a competențelor profesionale, pedagogice și metodice sau, dacă unii dintre ei au participat/absolvit astfel de cursuri - nu cunosc metode de implementare în practică și eficiența celor transmise prin educație.

În acest context, plecând de la analiza de nevoi a grupului țintă, respectiv a școlilor țintă, au fost stabilite *obiectivele* proiectului:

Obiectivul general:	<i>dezvoltarea competențelor profesionale și transversale ale personalului didactic și managerilor școlari la nivelul celor două județe, creșterea motivației și a stabilității pe post a acestora, în vederea asigurării îmbunătățirii calității educației, a accesului echitabil la educație, a prevenirii și reducerii fenomenului de părăsire timpurie a școlii.</i>
----------------------------	--

Efectul pozitiv generat prin atingerea obiectivului general:

„echiparea” cadrelor didactice și managerilor școlari cu seturi de competențe specifice, necesare optimizării procesului educațional și managerial, astfel încât în școlile țintă să fie atrase/menținute cadre didactice calificate, care să asigure incluziunea școlară și sustenabilitatea intervențiilor de creștere a calității educației.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020
Axa prioritară: Educație și competențe; Obiectiv specific 6: Îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul pre-universitar în vederea promovării unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor și a unei școli incluzive
Denumirea proiectului: *DidactForm - Cadre DIDACTiceFORMate pentru educatie incluziva de calitate* (POCU/73/6/6/106758)

Eficacitatea pe termen lung a intervențiilor asupra membrilor grupului țintă formați prin proiect:

se va regăsi la nivelul creșterii motivației cadrelor didactice, îmbunătățiri vizibile a rezultatelor elevilor, reducerii părăsirii timpurii a școlii și creării unei școli incluzive.

Obiectiv specific – OS5:

crearea unui nucleu de resurse umane calificate și motivate în școlile țintă pentru diseminare de cunoștințe/metode/practici de asigurare a calității în educație prin schimb de bune practici.

Studiul de față – ***Studiu impact bune practici educaționale/ manageriale asupra calității educației incluzive în școli defavorizate (Partea I)*** – s-a concretizat ca *studiu final*, prin coroborarea și interpretarea rezultatelor parțiale în timpul implementării proiectului – activitatea A.3.2. *Identificare, dezvoltare și schimb de bune practici pentru asigurarea calității în educație, dezvoltare profesională și pentru facilitarea dialogului școală – familie – comunitate*, obținute din:

- centralizările cu rezultatele chestionarelor privind identificarea, dezvoltarea și schimbul de bune practici pentru asigurarea calității în educație incluzivă și pentru facilitarea dialogului școală-familie-comunitate
- rapoartele de analiză privind bunele practici de utilizare a resurselor educaționale/ manageriale pentru asigurarea calității educației incluzive, aplicabile la nivelul școlilor defavorizate, cu accent pe școlile țintă;
- rapoartele privind impactul bunelor practici educaționale/ manageriale asupra calității educației incluzive în școli defavorizate.

Pentru a îndeplini obiectivele activității A3.2. *Identificare, dezvoltare și schimb de bune practici pentru asigurarea calității în educație, dezvoltare profesională și pentru facilitarea dialogului școală – familie – comunitate*, am utilizat mai multe metode și instrumente:

- *Metode cantitative:*
 - *ancheta pe bază de chestionar*

- metoda *statistico-matematică* - analiza și prelucrarea datelor brute s-a realizat prin intermediul programului statistic „Statistical Package For The Social Sciences”.
- *Metode calitative:*
 - *analiza de conținut* – care a permis inferențe specifice privind caracteristicile educației incluzive și de calitate, pe baza clasificării conținutului (unităților de analiză) în categorii de analiză relevante pentru problematica vizată. *Am identificat, astfel, aspecte care țin de domeniul și specificul educației incluzive, de bunele practici pentru asigurarea calității în educație incluzivă și pentru facilitarea dialogului școală-familie-comunitate.*

Pentru identificarea, dezvoltarea și schimbul de bune practici pentru asigurarea calității în educație incluzivă și pentru facilitarea dialogului școală-familie-comunitate, participanților, în funcție de tema specifică abordată, li s-au aplicat chestionare cu întrebări închise și deschise.

Chestionarele privind identificarea, dezvoltarea și schimbul de bune practici pentru asigurarea calității în educație incluzivă și pentru facilitarea dialogului școală-familie-comunitate au fost concepute, elaborate și aplicate în vederea atingerii obiectivelor propuse în cadrul proiectului - obiectivul specific *OS5: crearea unui nucleu de resurse umane calificate și motivate în școlile țintă pentru diseminare de cunoștințe/metode/practici de asigurare a calității în educație prin schimb de bune practici.*

Chestionarele au fost aplicate în cadrul seminariilor de bune practici pentru *asigurarea calității în educație incluzivă și pentru facilitarea dialogului școală-familie-comunitate*, pe cadre didactice din învățământul preuniversitar - participanți/ membri ai Grupului Țintă.

Chestionarele elaborate și aplicate participanților au inclus itemi care vizează două categorii de variabile:

- *variabile socio-demografice și educaționale:* vârsta, genul, vechimea în învățământ, vechimea în școala actuală, mediul de rezidență, nivelul de învățământ/ de predare, nivelul de studii absolvite, funcție și vechime managerială (manager școlar);
- *variabile specifice fiecărei arii tematice/ activități,* variabile grupate pe *dimensiuni și indicatori.*

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020
Axa prioritară: Educație și competențe; Obiectiv specific 6: Îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul pre-universitar în vederea promovării unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor și a unei școli incluzive
Denumirea proiectului: *DidactForm - Cadre DIDACTiceFORMate pentru educatie incluziva de calitate* (POCU/73/6/6/106758)

Pe baza problematicii discutate cu participanții/membri ai Grupului Țintă (cadre didactice și manageri școlari), în cadrul *seminariilor de schimb de bune practici pentru asigurarea calității în educație incluzivă și pentru facilitarea dialogului școală – familie – comunitate* și pe baza instrumentelor aplicate – Chestionare *privind identificarea, dezvoltarea și schimbul de bune practici pentru asigurarea calității în educație incluzivă și pentru facilitarea dialogului școală-familie-comunitate*, am identificat:

- ❖ ariile problematice la nivelul grupului-țintă, respectiv a școlilor țintă;
- ❖ *acțiuni de optimizare/ progres, corelate și integrate, pentru a diminua factorii de risc pe termen lung* (precum: plecarea din unitatea școlară, lipsa motivației/ demotivarea cadrelor didactice, diminuarea performanței, diminuarea calității educației).

Prezentul studiu – *Studiu impact bune practici educaționale/ manageriale asupra calității educației incluzive în școli defavorizate (Partea I)* – nu reprezintă un scop în sine, ci a fost definit încă din etapa de design a proiectului, cu scopul de a valorifica resursele investite și după finalizarea proiectului.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020
Axa prioritară: Educație și competențe; Obiectiv specific 6: Îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul pre-universitar în vederea promovării unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor și a unei școli incluzive
Denumirea proiectului: *DidactForm - Cadre DIDACTiceFORMate pentru educatie incluziva de calitate* (POCU/73/6/6/106758)

STUDIU IMPACT - TEMĂ/ ACTIVITATE

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020
Axa prioritară: Educație și competențe; Obiectiv specific 6: Îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul pre-universitar în vederea promovării unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor și a unei școli incluzive
Denumirea proiectului: *DidactForm - Cadre DIDACTiceFORMate pentru educatie incluziva de calitate* (POCU/73/6/106758)

Tema/ Activitatea 1

ÎNVĂȚĂMÂNTUL ROMÂNESC – TRANZIȚIE SAU CONTINUITATE?

Perioada de desfășurare: iunie 2018

Participanți - membri ai Grupului Țintă (Jud.Vaslui)

Studiu impact. Acțiuni de progres, schimbare și intervenție în plan educațional, managerial-instituțional, profesional. Recomandări de îmbunătățire/ optimizare a calității educației incluzive:

- ❖ Pregătirea inițială a cadrelor didactice nu este suficientă pe parcursul întregii activități lor profesionale, de aceea se necesită sporirea permanentă a nivelului de competențe profesionale (cu un set bogat de valori, atitudini și conduite specifice cadrului didactic); cadrele didactice trebuie să atingă un nivel înalt de profesionalizare, să fie orientate către dezvoltare continuă și autoreflexivitate în planul competențelor educaționale.
- ❖ Valorificarea adecvată a valențelor formative și autoformative ale noilor tehnologii informaționale și comunicaționale.
- ❖ Utilizarea modelului cadrului didactic competent și a standardelor profesionale, ca repere ale nivelului de pregătire profesională – de altfel, îmbunătățirea sistemelor de educație și formare profesională constituie o parte esențială a strategiei europene de a răspunde provocărilor viitoare și de a realiza principalele obiective ale strategiei de la Lisabona.
- ❖ Pentru a garanta rezultate de o înaltă calitate pe o bază durabilă, este necesară centrarea pe calitatea profesională a cadrelor didactice.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020
Axa prioritară: Educație și competențe; Obiectiv specific 6: Îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul pre-universitar în vederea promovării unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor și a unei școli incluzive
Denumirea proiectului: *DidactForm - Cadre DIDACTiceFORMate pentru educatie incluziva de calitate* (POCU/73/6/106758)

Tema/ Activitatea 2

CALITATE ÎN EDUCAȚIE ȘI ÎNVĂȚĂMÂNT – DE LA TEORIE LA PRACTICĂ

- **Perioada de desfășurare: iulie 2018**
- **Participanți - membri ai Grupului Țintă (Jud. Brăila)**

Studiu impact. Acțiuni de progres, schimbare și intervenție în plan educațional, managerial-instituțional, profesional. Recomandări de îmbunătățire/ optimizare a calității educației incluzive:

- ❖ Utilizarea și eficientizarea echipelor interdisciplinare - cadre didactice, profesor de sprijin, psiholog școlar, mediator școlar – în abordarea interdisciplinară a copiilor cu nevoi speciale (CES);
- ❖ Stabilirea de parteneriate între unitatea școlară și părinți, comunități locale. Asigurarea calității educației, îmbunătățirea performanțelor educaționale se realizează prin buna colaborare între principalii agenți educaționali (cadrele didactice), și elevi, părinți, comunitate;
- ❖ Organizarea de variate activități extrașcolare;
- ❖ Participarea cadrelor didactice și a managerilor școlari la cursuri/ stagii de formare continuă/ perfecționare/ dezvoltare;
- ❖ Schimbul de experiențe și practici prin participare la conferințe, simpozioane la nivel local/ regional/ național/ internațional, pentru operaționalizarea standardelor și rapoartelor Comisiei Europene - în vederea asigurării și creșterii gradului de incluziune și a calității educației.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020
Axa prioritară: Educație și competențe; Obiectiv specific 6: Îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul pre-universitar în vederea promovării unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor și a unei școli incluzive
Denumirea proiectului: *DidactForm - Cadre DIDACTiceFORMate pentru educatie incluziva de calitate* (POCU/73/6/106758)

Tema/ Activitatea 3

CULTURA ORGANIZAȚIONALĂ ÎN CONTEXTUL EDUCAȚIEI INCLUZIVE

- **Perioada de desfășurare: august 2018**
- **Participanți - membri ai Grupului Țintă (Jud. Brăila)**

Studiu impact. Acțiuni de progres, schimbare și intervenție în plan educațional, managerial-instituțional, profesional. Recomandări de îmbunătățire/ optimizare a calității educației incluzive:

- ❖ Formarea și dezvoltarea incluziunii școlare se bazează pe cinci valori centrale - egalitatea, participarea, comunitatea, respectul pentru diversitate și durabilitatea. promovarea valorilor incluzive și consolidarea comunității, implicarea comunității locale și a părinților facilitează deschiderea școlii spre incluzivitate, spre flexibilitate, creativitate și învățarea de noi strategii și practici eficiente.
- ❖ Crearea condițiilor favorabile culturii incluzive: o atmosferă și atitudini deschise, primitoare pentru toată lumea și pentru toți elevii inclusiv cei cu dizabilități/ nevoi speciale/ defavorizați.
- ❖ Educația incluzivă de calitate prin crearea unei culturi incluzive plecând de la stabilirea unei relații adevărate, bazate pe spirit de echitate, pe empatie și respect reciproc, pe comunicare deschisă și constructivă între toți elevii, inclusiv cu CES.
- ❖ Schimbarea culturii organizațional-școlare văzute ca un proces continuu în sensul incluziunii, care să aibă în vedere prezentarea și explicarea valorilor - pentru ca acestea să fie cunoscute, respectate și însușite de către toți membrii organizației școlare.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară: Educație și competențe; Obiectiv specific 6: Îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul pre-universitar în vederea promovării unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor și a unei școli incluzive

Denumirea proiectului: *DidactForm - Cadre DIDACTiceFORMate pentru educatie incluziva de calitate* (POCU/73/6/6/106758)**Tema/ Activitatea 4*****LEADERSHIP-UL EDUCAȚIONAL – ÎNTRE ȘTIINȚĂ ȘI ARTĂ***

- **Perioada de desfășurare: septembrie 2018**
- **Participanți - membri ai Grupului Țintă (Jud. Brăila)**

Studiu impact. Acțiuni de progres, schimbare și intervenție în plan educațional, managerial-instituțional, profesional. Recomandări de îmbunătățire/ optimizare a calității educației incluzive:

- ❖ Stilul de leadership al directorului fluentează motivația cadrelor didactice și calitatea predării de la clasă, calitatea predării având, la rândul ei, efecte puternice asupra motivației și rezultatelor elevilor. Adaptarea leadership-ului educațional la contextul situațional are un impact important în ceea ce privește flexibilitatea, eficiența, performanța, calitatea educației incluzive în școlile defavorizate. Practicarea de către cadrele didactice și managerii școlari a formelor de leadership situațional, în scopul asigurării și creșterii gradului de incluzivitate și calitate în cadrul unității școlare și respectiv, la nivelul clasei de elevi, sunt benefice pentru a facilita educația de tip incluziv.
- ❖ Schimbarea accentului de la leadership-ul tranzacțional la leadership-ul transformațional favorizează educația incluzivă de calitate, prin faptul că liderii transformaționali îi stimulează pe ceilalți să se gândească la probleme și oportunități într-o manieră inedită; printr-o abordare diferențiată, liderul transformațional manifestă un interes autentic pentru evoluția profesională și personală a personalului didactic și a elevilor. Viziunea asupra leadership-ului nu doar ca atribuție directorului sau a echipei manageriale, ci dezvoltarea abilităților de leadership la nivelul cadrelor didactice și elevi – considerați astfel ca agenți activi ai schimbării.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020
Axa prioritară: Educație și competențe; Obiectiv specific 6: Îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul pre-universitar în vederea promovării unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor și a unei școli incluzive
Denumirea proiectului: *DidactForm - Cadre DIDACTiceFORMate pentru educatie incluziva de calitate* (POCU/73/6/6/106758)

Tema/ Activitatea 5

PATTERNURI DECIZIONALE – IMPLICAȚII LA NIVEL EDUCAȚIONAL ÎN CONTEXTUL EDUCAȚIEI INCLUZIVE

- **Perioada de desfășurare: octombrie 2018**
- **Participanți - membri ai Grupului Țintă (Jud. Brăila)**

Studiu impact. Acțiuni de progres, schimbare și intervenție în plan educațional, managerial-instituțional, profesional. Recomandări de îmbunătățire/ optimizare a calității educației incluzive:

- ❖ În practică, de cele mai multe ori, decidenții nu parcurg în mod corect, succesiv/sistematic pașii/fazele/etapele procesului decizional, adesea sar sau trec cu vederea unele faze, afectând calitatea deciziei. Având în vedere acest aspect, pentru creșterea calității și eficacității deciziei la nivelul organizației școlare, a calității educației incluzive, recomandăm aplicarea modelului decizional în șase pași: *definirea problemei; formularea soluțiilor alternative; evaluarea alternativelor și alegerea unei soluții; planificarea acțiunii la soluția aleasă; planificarea evaluării soluției (deciziei). evaluarea produsului și a procesului.*
- ❖ Stilurile decizionale educaționale și manageriale – la nivelul clasei de elevi la nivelul unității școlare/ nivelului instituțional, atunci când sunt practicate în mod adecvat, facilitează educația incluzivă, în general și educația de calitate, în special. Cunoașterea și adoptarea adecvată a stilurilor decizionale educațional-manageriale, în scopul asigurării și creșterii gradului de incluzivitate și calitate în cadrul unității școlare și respectiv, la nivelul clasei de elevi, reprezintă un bun predictor în ceea ce privește eficiența, performanța, calitatea educației incluzive în școlile defavorizate.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară: Educație și competențe; Obiectiv specific 6: Îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul pre-universitar în vederea promovării unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor și a unei școli incluzive

Denumirea proiectului: *DidactForm - Cadre DIDACTiceFORMate pentru educatie incluziva de calitate* (POCU/73/6/6/106758)

Tema/ Activitatea 6

MODELE EDUCATIVE PARENTALE – PREMISE PENTRU EDUCAȚIA INCLUZIVĂ DE CALITATE

- **Perioada de desfășurare: noiembrie 2018**
- **Participanți - membri ai Grupului Țintă (Jud. Brăila)**

Studiu impact. Acțiuni de progres, schimbare și intervenție în plan educațional, managerial-instituțional, profesional. Recomandări de îmbunătățire/ optimizare a calității educației incluzive:

- ❖ Stilul educativ parental are efect pozitiv numai atunci când se realizează în mod adecvat nevoilor copilului. Modelele/ stilurile educative parentale, atunci când sunt adecvate și integrate în cadrul relației școală – familie, facilitează educația incluzivă, în general și educația de calitate, în special.
- ❖ Utilizarea adecvată a stilurilor educative parentale prezintă importanță practică, vizând eficacitatea actului educațional și reprezintă, totodată, un bun predictor în ceea ce privește eficiența, performanța, calitatea educației incluzive în școlile defavorizate; utilizarea unor metode prin care este evitată apariția anxietății sociale la copil:: comunicarea, validarea emoțională, modelarea unui comportament rațional, inducerea unui sentiment de încredere în capacitatea de exprimare emoțională adecvată, analiza comportamentului parental și a relației psihologice din familie, activitățile care implică resurse personale concentrate într-o zonă creatoare etc.
- ❖ Optimizarea modalităților de comunicare cadre didactice – părinți privind educația copilului/ elevului și implicarea părinților în activități din cadrul școlii și extrașcolare, permit o mai bună interacțiune și intercunoaștere între cadrul didactic – părinte – elev.
- ❖ Parteneriatele școală – familie reprezintă o componentă esențială în organizarea școlii și a clasei de elevi, în procesul de educație a elevilor și în succesul lor la școală, și nu doar o simplă activitate cu caracter opțional.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020
Axa prioritară: Educație și competențe; Obiectiv specific 6: Îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul pre-universitar în vederea promovării unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor și a unei școli incluzive
Denumirea proiectului: *DidactForm - Cadre DIDACTiceFORMate pentru educatie incluziva de calitate* (POCU/73/6/6/106758)

Tema/ Activitatea 7

PARTICULARITĂȚI ALE EMPATIEI ÎN CONTEXTUL EDUCAȚIEI INCLUZIVE

- **Perioada de desfășurare: decembrie 2018**
- **Participanți - membri ai Grupului Țintă (Jud. Brăila)**

Studiu impact. Acțiuni de progres, schimbare și intervenție în plan educațional, managerial-instituțional, profesional. Recomandări de îmbunătățire/ optimizare a calității educației incluzive:

- ❖ Abordarea empatică a activității școlare conduce la următoarele efecte pozitive:
 - îmbunătățirea comportamentelor;
 - diminuarea incidentelor de agresiune;
 - promovarea incluziunii și a sustenabilității;
 - atmosferă plăcută, deschisă, calmă în școală;
 - creșterea ratei de alfabetizare și a competențelor matematice;
 - creșterea nivelului de atenție al elevilor;
 - creșterea motivației cadrelor didactice
 - dezvoltarea, cunoașterea și adaptarea personalității umane la diverse contexte și împrejurări de viață;
 - diminuarea/ eliminarea diferențelor interumane – diferențe percepute în termeni de progres (de integrare la nivel social, școlar/ educațional, profesional), și nu ca factori frenatori/ perturbatori;
 - creșterea performanței școlare/ sociale/ profesionale.
- ❖ Antrenarea cadrelor didactice și a părinților în acțiuni și contexte situaționale variate, permit permit o mai bună interacțiune și intercunoaștere empatică în cadrul relației dintre cadrele didactice, elevi și părinți. Capacitatea empatică, antrenarea și valorificarea acesteia în relația profesor - elev și cu ceilalți agenți implicați în procesul

educațional reprezintă un bun predictor în ceea ce privește eficiența, performanța, calitatea educației incluzive în școlile defavorizate.

- ❖ Dezvoltarea unui program de predare care să contribuie la dezvoltarea rezilienței emoționale a elevilor, prin interconexiunea empatiei cu comportamentul prosocial și echilibrul emoțional.
- ❖ Introducerea empatiei ca valoare centrală în activitatea școlară: înlocuirea abordării bazate pe reguli și pedepse cu una centrată pe dezvoltarea empatiei, a inteligenței sociale și emoționale.
- ❖ Realizarea de parteneriate școală - familie, între școală - familie - instituții din cadrul comunității locale extind beneficiile practicării conduitelor empaticice la întreaga comunitate.

Tema/ Activitatea 8

INTELIGENȚA EMOȚIONALĂ – PREDICTOR AL SUCCESULUI ÎN CONTEXTUL EDUCAȚIEI INCLUZIVE

- Perioada de desfășurare: ianuarie 2019
- Participanți - membri ai Grupului Țintă (Jud. Brăila)

Studiu impact. Acțiuni de progres, schimbare și intervenție în plan educațional, managerial-instituțional, profesional. Recomandări de îmbunătățire/ optimizare a calității educației incluzive:

- ❖ Dezvoltarea și antrenarea inteligenței emoționale la nivelul cadrelor didactice, părinților și elevilor conduc la efecte pozitive, precum:
 - sporirea capacității de adaptare și integrare;
 - creșterea performanței individuale/ de grup/ echipei;
 - creșterea motivației;
 - sporirea creativității și inovației;
 - creșterea încrederii în propria persoană și în ceilalți;
 - management/ leadership eficient;

- sporirea gradului de incluziune școlară și socială.
- ❖ Dezvoltarea și antrenarea inteligenței emoționale în context educațional (cadre didactice, părinți, copii/ elevi) trebuie să aibă ca finalitate creșterea coeficientului de emoționalitate peste medie (EQ înalt).
- ❖ Adaptarea persoanei la mediul în care trăiește se realizează atât prin elementele cognitive, cât și prin cele ale *inteligenței emoționale*, aceasta din urmă fiind esențială pentru integrarea și reușita școlară, profesională și socială.

Tema/ Activitatea 9

DOMINANTE MOTIVAȚIONALE PRIVIND CARIERA DIDACTICĂ - ÎN CONTEXTUL EDUCAȚIEI INCLUZIVE DE CALITATE

- **Perioada de desfășurare: februarie 2019**
- **Participanți - membri ai Grupului Țintă (Jud. Brăila)**

Studiu impact. Acțiuni de progres, schimbare și intervenție în plan educațional, managerial-instituțional, profesional. Recomandări de îmbunătățire/ optimizare a calității educației incluzive:

- ❖ Factorii motivaționali esențiali privind performanța profesională a cadrelor didactice îl reprezintă asigurarea unui loc de muncă stabil, nefluctuant, deci trebuințele de securitate (în primul rând stabilitatea locului de muncă și coerența politicilor și strategiilor educaționale), urmate de trebuințele de autorealizare. Eficiența, performanța și calitatea educației incluzive în școlile defavorizate depinde în mare măsură de dominantele motivaționale.
- ❖ Sistemul motivațional energizează și stimulează cogniția, gândirea, memoria, creativitatea, voința - practic toate componente implicate în actul educațional, având ca efect succesul profesional. La rândul ei, motivația pentru cariera didactică este condiționată de formele motivaționale: motivația economică și cea psihosocială, motivația pozitivă și intrinsecă.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară: Educație și competențe; Obiectiv specific 6: Îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul pre-universitar în vederea promovării unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor și a unei școli incluzive

Denumirea proiectului: *DidactForm - Cadre DIDACTiceFORMate pentru educatie incluziva de calitate* (POCU/73/6/106758)

- ❖ Condițiile de motivare diferențiate pentru personalul didactic, astfel încât aceștia să primească ceea ce își doresc, vor conduce la un randament și la o calitate crescută a activității profesionale (sunt cadre didactice care sunt intens motivate atât de factori intrinseci cât și de factori extrinseci, după cum sunt și cadre didactice care reacționează slab, indiferent care este forma intrinsecă sau extrinsecă de motivare):
- *Motivarea cadrelor didactice aflate la debutul carierei:* sprijinul managerial activ, oferirea posibilităților de acțiune, a oportunităților de dezvoltare profesională, încurajarea, organizarea activităților de competiție; instituirea la nivelul unității școlare a unor modalități de sprijin pentru integrarea debutanților.
 - *Motivarea cadrelor didactice aflate la mijlocul carierei:* stagii în străinătate, cursuri tematice de perfecționare, autonomie, posibilități de acumulare a experienței, echilibru, training-uri în vederea creșterii rezistenței la stres.
 - *Motivarea cadrelor didactice aflate în prag de pensionare:* roluri de mentor, coach pentru a oferi sfaturi, consultații și a-și demonstra și împărtăși experiența; recunoașterea meritelor, rezultatelor muncii bine realizate.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020
Axa prioritară: Educație și competențe; Obiectiv specific 6: Îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul pre-universitar în vederea promovării unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor și a unei școli incluzive
Denumirea proiectului: *DidactForm - Cadre DIDACTiceFORMate pentru educatie incluziva de calitate* (POCU/73/6/6/106758)

Tema/ Activitatea 10

SATISFAȚIA PROFESIONALĂ A CADRELOR DIDACTICE - ÎN CONTEXTUL EDUCAȚIEI INCLUZIVE DE CALITATE

- **Perioada de desfășurare: martie 2019**
- **Participanți - membri ai Grupului Țintă (Jud. Brăila)**

Studiu impact. Acțiuni de progres, schimbare și intervenție în plan educațional, managerial-instituțional, profesional. Recomandări de îmbunătățire/ optimizare a calității educației incluzive:

- ❖ Satisfacția profesională la nivelul personalului didactic reprezintă o dimensiune foarte importantă, atât ca premisă pentru performanța individuală cât și pentru performanța la nivel de grup și organizațională.
- ❖ Aspectele privind promovarea profesională reprezintă una din sursele de satisfacție cele mai mari pentru cadrele didactice.
- ❖ Satisfacția profesională a cadrelor didactice, deși nu este cauzată, ea este strâns corelată cu motivația și performanța profesională. Automotivația are un impact pozitiv asupra satisfacției și performanței.
- ❖ Particularizarea surselor de satisfacție profesională în funcție de nevoile și particularitățile membrilor organizației școlare și, totodată, în funcție de factorii externi contextuali (condiții de mediu social, economic, profesional) au efect pozitiv asupra performanței.
- ❖ Condițiile variate și diferențiate pentru personalul didactic conduc la efecte diferite: satisfacția profesională obținută de un cadru didactic l-ar putea motiva să o continue pentru a obține alte satisfacții.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară: Educație și competențe; Obiectiv specific 6: Îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul pre-universitar în vederea promovării unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor și a unei școli incluzive

Denumirea proiectului: *DidactForm - Cadre DIDACTiceFORMate pentru educatie incluziva de calitate* (POCU/73/6/6/106758)

Tema/ Activitatea 11

COMUNICARE ȘI MANAGEMENT EDUCAȚIONAL - ÎN CONTEXTUL EDUCAȚIEI INCLUZIVE DE CALITATE

- **Perioada de desfășurare: aprilie 2019**
- **Participanți - membri ai Grupului Țintă (Jud. Brăila)**

Studiu impact. Acțiuni de progres, schimbare și intervenție în plan educațional, managerial-instituțional, profesional. Recomandări de îmbunătățire/ optimizare a calității educației incluzive:

- ❖ *Comunicarea și managementul educațional* constituie o premisă importantă atât pentru performanța individuală, cât și pentru performanța la nivel de grup și a întregii organizații școlare.
- ❖ *Stilurile de comunicare* au o importanță și un rol esențial în domeniul educațional mai ales din punct de vedere practic, practicarea lor adecvată vizând eficacitatea actului educațional și reprezintă, totodată, un bun predictor în ceea ce privește *eficiența, performanța, calitatea educației incluzive în școlile defavorizate.*
- ❖ Adaptarea stilurilor de comunicare în funcție de contextul și particularitățile organizațional- școlare și, totodată, în funcție de factorii externi contextuali (condiții de mediu social, școlar/profesional, economic).
- ❖ Soluționarea perturbărilor comunicării se poate realiza pe planuri multiple, soluționarea reală depinzând foarte mult de gradul de implicare și de identificare cu vectorii reali organizaționali, din partea managerilor responsabili cu rezolvarea acestei probleme și a membrilor organizației care trebuie determinați să se armonizeze cu opiniile liderilor.
- ❖ Ameliorarea comunicării organizaționale se realizează prin: crearea climatului suportiv al comunicării, folosirea tehnicilor de ascultare activ-eficientă, facilitarea transunerii empatice.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020
Axa prioritară: Educație și competențe; Obiectiv specific 6: Îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul pre-universitar în vederea promovării unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor și a unei școli incluzive
Denumirea proiectului: *DidactForm - Cadre DIDACTiceFORMate pentru educatie incluziva de calitate* (POCU/73/6/106758)

- ❖ Comunicarea managerială are un impact major asupra activității, eficienței și schimbărilor organizațional-școlare, ea putându-se realiza pe mai multe planuri: *interpersonal* (relațiile cu membrii organizației școlare); *informațional* (acțiuni ce vizează crearea și dezvoltarea rețelei informaționale) și *decizional* (alegerea soluției optime din mai multe posibile).

Tema/ Activitatea 12

MANAGEMENTUL CONFLICTELOR ÎN ORGANIZAȚIA ȘCOLARĂ - ÎN CONTEXTUL EDUCAȚIEI INCLUZIVE DE CALITATE

- **Perioada de desfășurare: mai 2019**
- **Participanți - membri ai Grupului Țintă (Jud. Brăila)**

Studiu impact. Acțiuni de progres, schimbare și intervenție în plan educațional, managerial-instituțional, profesional. Recomandări de îmbunătățire/ optimizare a calității educației incluzive:

- ❖ Un mediu cooperant reprezintă condiție necesară pentru îmbunătățirea climatului organizațional școlar. Soluționarea problemelor organizației școlare prin cooperare: practicile de rezolvare a conflictelor prin negociere, mediere și luarea consensuală a deciziilor reprezintă modele care pot constitui alternative la cele tradiționale practicate în școli.
- ❖ Educația pentru rezolvarea conflictelor, crearea programelor primare de prevenire și gestionare a conflictelor – sunt componente integrante în structura de bază a prevenției acestora, rezolvarea conflictelor fiind un instrument proactiv, și nu unul reactiv.
- ❖ Dezvoltarea și implementarea unor programe de rezolvare a conflictului reprezintă alternative eficiente de management la nivelul școlii și al clasei de elevi, capabile să producă efecte/schimbări atitudinale și comportamentale pozitive atât pe termen scurt, dar mai ales pe termen lung, programe care să stimuleze planificarea comportamentelor eficiente, dar și punerea lor în practică.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară: Educație și competențe; Obiectiv specific 6: Îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul pre-universitar în vederea promovării unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor și a unei școli incluzive

Denumirea proiectului: *DidactForm - Cadre DIDACTiceFORMate pentru educatie incluziva de calitate* (POCU/73/6/6/106758)

- ❖ Conflictul este constructiv atunci când:
 - îmbunătățește calitatea deciziilor;
 - stimulează creativitatea și inovația;
 - încurajează curiozitatea și interesul între membrii grupului;
 - oferă un mediu prin care problemele pot fi abordate deschis, în care tensiunile sunt eliberate, și în care se promovează autoevaluarea și schimbarea.
- ❖ Valorificarea potențialului pozitiv al conflictului depinde de implicarea permanentă a managerilor școlari pentru abordarea conflictelor în mod pozitiv. Atunci când conflictul este înțeles, el poate deveni o oportunitate pentru învățare și creație, pentru aplicarea principiilor cooperării creative în relațiile dintre oameni. Recunoașterea și aprecierea diferențelor de către părțile aflate în conflict creează un climat care întărește stima de sine a fiecărei persoane și oferă fiecăruia o oportunitate de împlinire personală și profesională. Practicarea modalităților pozitive de rezolvare a conflictelor în organizația școlară va crește eficiența, performanța și calitatea educației incluzive în școlile defavorizate.
- ❖ Managementul conflictelor școlare într-un mod constructiv trebuie să se bazeze pe cooperare, și nu pe competiție, de aceea natura sistemului de recompensare este o dimensiune deosebit de importantă la nivel individual, de grup și organizațional.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020
Axa prioritară: Educație și competențe; Obiectiv specific 6: Îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul pre-universitar în vederea promovării unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor și a unei școli incluzive
Denumirea proiectului: *DidactForm - Cadre DIDACTiceFORMate pentru educatie incluziva de calitate* (POCU/73/6/6/106758)

Tema/ Activitatea 13

APTITUDINI ȘI COMPETENȚE PROFESIONALE – PREMISE ALE EDUCAȚIEI INCLUZIVE DE CALITATE

- **Perioada de desfășurare: iunie 2019**
- **Participanți - membri ai Grupului Țintă (Jud. Brăila)**

Studiu impact. Acțiuni de progres, schimbare și intervenție în plan educațional, managerial-instituțional, profesional. Recomandări de îmbunătățire/ optimizare a calității educației incluzive:

- ❖ Aptitudinile pedagogice stau la baza formării competențelor cadrului didactic: competența comunicativă, informațională, teleologică, instrumentală, decizională, apreciativă. Este importantă formarea și dezvoltarea de aptitudini și capacități la cadrele didactice pentru a se adapta la situații neprevăzute (realități, de altfel, inevitabile vieții școlare, dincolo de standardele profesionale prevăzute), cu scopul ca educatorii să fie capabili să rezolve situații-problemă dintre cele mai diverse.
- ❖ Raportarea la standardele și competențele pentru profesia didactică, la sistemul de cerințe față de pregătirea științifică, psihologică, pedagogică, sociologică, managerială și culturală a educatorilor, pe diverse trepte ale sistemului de învățământ (preșcolar, primar, secundar), reprezintă condiții esențiale pentru asigurarea calității educației.
- ❖ Formarea continuă a cadrelor didactice este necesar a fi axată pe obiectivele specifice dezvoltării competențelor psihopedagogice și metodice în specialitate și psihorelaționale, teoretico-metodologice, practic-acționale și constructiv-creatoare:
 - dezvoltarea identității naționale, în contextul integrării europene și mondiale;
 - dezvoltarea culturală, științifică, tehnică și profesională;
 - dezvoltarea capacității de anticipare și de adaptare la schimbare, pentru progres psihosocial și integrare;

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară: Educație și competențe; Obiectiv specific 6: Îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul pre-universitar în vederea promovării unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor și a unei școli incluzive

Denumirea proiectului: *DidactForm - Cadre DIDACTiceFORMate pentru educatie incluziva de calitate* (POCU/73/6/106758)

- formarea și dezvoltarea personalității umane integrale, armonioase, creatoare, independente și interdependente;
- dezvoltarea caracterului prospectiv și permanent al educației;
- democratizarea educației și a învățământului, asigurarea condițiilor de egalizare relativă și gradată a șanselor de acces și parcurgere, pentru dezvoltarea maximă a potențialului psihofizic al fiecărei persoane, pentru realizarea caracterului deschis al învățământului;
- formarea capacităților cognitive, afectiv-motivaționale, volitiv-acționale, atitudinale și aptitudinale, a stilului activității intelectuale, a conștiinței de sine și a celei sociale, a concepției despre om și societate;
- dezvoltarea personalității capabile de cooperare, comunicare, decizie, inovare și de adaptare creatoare la mediu și a mediului la condiția umană;
- educarea în spiritul valorilor democratice, moral-civice și patriotice, estetice și culturale ale societății contemporane;
- realizarea unei noi armonii între cultura generală, de specialitate și cea profesională, în funcție de profilul de formare determinat;
- formarea tinerei generații pentru integrare culturală și socioprofesională eficientă.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020
Axa prioritară: Educație și competențe; Obiectiv specific 6: Îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul pre-universitar în vederea promovării
unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor și a unei școli incluzive
Denumirea proiectului: *DidactForm - Cadre DIDACTiceFORMate pentru educatie incluziva de calitate* (POCU/73/6/6/106758)

Tema/ Activitatea 14

EFICIENȚĂ ȘI EFICACITATE ÎN ORGANIZAȚIA ȘCOLARĂ – ÎN CONTEXTUL EDUCAȚIEI INCLUZIVE DE CALITATE

- **Perioada de desfășurare: iulie 2019**
- **Participanți - membri ai Grupului Țintă (Jud. Brăila)**

Studiu impact. Acțiuni de progres, schimbare și intervenție în plan educațional, managerial-instituțional, profesional. Recomandări de îmbunătățire/ optimizare a calității educației incluzive:

- ❖ Eficiența/ eficactatea organizațional-școlară are valoare de simbol și constituie unul dintre elementele esențiale care contribuie la formarea identității de sine a membrilor organizației școlare: aceștia se identifică cu organizația și cultura acesteia, fapt care conduce la creșterea motivației.
- ❖ Efectele eficienței la nivel individual și de grup conferă, de fapt, eficacitate mediului organizațional școlar.
- ❖ Implicarea permanentă a managerilor școlari și practicarea unui management adecvat la contextul organizațional-școlar vor avea ca efect pe termen lung creșterea eficienței și eficacității a, performanței și calității educației incluzive în școlile defavorizate.
- ❖ Elaborarea și implementarea unor programe eficiente de management la nivelul școlii și al clasei de elevi sunt capabile să producă efecte/schimbări atitudinale și comportamentale pozitive atât pe termen scurt, dar mai ales pe termen lung, programe care să stimuleze planificarea și punerea în practică a comportamentelor eficiente.
- ❖ Raportarea la indicatorii Sistemului Național de Indicatori pentru Educație (SNIE), privind eficiența internă a sistemului de educație, permite o diagnoză și o prognoză pertinentă, prin: proporția repetenților, rata repetenției, rata de supraviețuire pe clase, rata abandonului școlar, coeficientul de eficiență, numărul mediu de ani intrare pe absolvent.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020
Axa prioritară: Educație și competențe; Obiectiv specific 6: Îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul pre-universitar în vederea promovării unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor și a unei școli incluzive
Denumirea proiectului: *DidactForm - Cadre DIDACTiceFORMate pentru educatie incluziva de calitate* (POCU/73/6/6/106758)

Tema/ Activitatea 15

STRESUL ÎN PROFESIA DIDACTICĂ – ÎN CONTEXTUL EDUCAȚIEI INCLUZIVE DE CALITATE INCLUZIVE

- **Perioada de desfășurare: august 2019**
- **Participanți - membri ai Grupului Țintă (Jud. Brăila)**

Studiu impact. Acțiuni de progres, schimbare și intervenție în plan educațional, managerial-instituțional, profesional. Recomandări de îmbunătățire/ optimizare a calității educației incluzive:

- ❖ Stresul are consecințe/efecte grave pentru starea de sănătate a cadrelor didactice (dar și asupra celor cu care acestea interacționează – elevi, colegi, părinți și membrii familiei): efecte subiective: anxietate, nervozitate, oboseală, surmenaj, indispoziție, scăderea încrederii în sine etc.; efecte comportamentale: predispoziție spre accidente, comportament impulsiv, comportament compulsiv etc.; efecte cognitive: scăderea abilității de a adopta decizii raționale, scăderea atenției, a capacității de concentrare etc.; efecte fiziologice: hiperglicemie, hipertensiune arterială etc.; efecte organizaționale: performanță scăzută, izolare, insatisfacție profesională, diminuarea responsabilității, reducerea loialității față de organizație, absenteism, fluctuație de personal, demisii.
- ❖ Implicarea constantă a managerilor școlari și practicarea unui management adecvat la contextul organizațional-școlar au ca efect diminuarea, chiar eliminarea stresului profesional și, implicit, creșterea performanței și calității educației incluzive în școlile defavorizate.
- ❖ Programele de training și dezvoltare favorizează achiziționarea cunoștințelor și abilităților cadrelor didactice pentru o mai bună adaptare la cerințele postului și de a face față stresului profesional.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară: Educație și competențe; Obiectiv specific 6: Îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul pre-universitar în vederea promovării unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor și a unei școli incluzive

Denumirea proiectului: *DidactForm - Cadre DIDACTiceFORMate pentru educatie incluziva de calitate* (POCU/73/6/6/106758)

- ❖ Managementul stresului profesional reprezintă o necesitate din ce în ce mai mare în cadrul organizațiilor școlare. Strategiile antistres presupun costuri destul de mari, dar au beneficii mult mai mari, care pot fi măsurate atât financiar, cât și prin îmbunătățirea moralului angajaților. Implementarea de către manageri a unui program de prevenire și reducere / eliminare a stresului profesional ar trebui să constituie una din preocupările și responsabilitățile manageriale.
- ❖ Managementul stresului implementat în mediul educațional conferă profesorilor un grad de siguranță în forțele proprii și favorizează procesul educațional.
- ❖ Consultanța profesională pusă la dispoziția angajaților, inclusiv a membrilor echipei manageriale, are un efect deosebit în reducerea efectelor stresului organizațional.

Tema/ Activitatea 16

GESTIONAREA STRESULUI LA ELEVI – ÎN CONTEXTUL EDUCAȚIEI INCLUZIVE DE CALITATE

- Perioada de desfășurare: septembrie 2019
- Participanți - membri ai Grupului Țintă (Jud. Brăila)

Studiu impact. Acțiuni de progres, schimbare și intervenție în plan educațional, managerial-instituțional, profesional. Recomandări de îmbunătățire/ optimizare a calității educației incluzive:

- ❖ Elevii sunt supuși unui stres foarte mare, iar părinții, managerii școlari și profesorii ar trebui să monitorizeze permanent comportamentul acestora. Astfel este indicat ca părinții și cadrele didactice să acorde o importanță deosebită acestui fenomen și să găsească modalități de reducere a stresului copiilor.
- ❖ Efectele negative ale stresului la elevi se soldează cu: oboseală, deficit de atenție, scăderea capacității de concentrare, diminuarea creativității, dificultăți în luarea deciziilor, gânduri negative despre sine, lume și viitor, anxietate, izolarea de ceilalți.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020
Axa prioritară: Educație și competențe; Obiectiv specific 6: Îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul pre-universitar în vederea promovării
unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor și a unei școli incluzive
Denumirea proiectului: *DidactForm - Cadre DIDACTiceFORMate pentru educatie incluziva de calitate* (POCU/73/6/106758)

- ❖ Practicarea unui management adecvat la contextul organizațional-școlar vor avea ca efect combaterea stresului elevilor și, implicit, creșterea performanței școlare a acestora și calitatății educației incluzive în școlile defavorizate. Inițierea și implementarea de către manageri a unui program de prevenire și reducere / eliminare a stresului la elevi. Dezvoltarea și implementarea unor programe eficiente antistres/ de management al stresului la nivelul școlii și al clasei de elevi (managementul clasei de elevi), capabile să producă efecte/schimbări psihocomportamentale pozitive atât pe termen scurt, dar mai ales pe termen lung.
- ❖ Practicarea unor modalități eficiente privind managementul clasei de elevi au efect pozitiv pe termen lung: dezvoltarea la elevi a abilităților necesare pentru a-și gestiona emoțiile/stresul prin tehnici precum: reevaluarea evenimentului considerat stresant prin prisma gândirii pozitive; organizarea eficientă a timpului; învățarea metodelor eficiente de rezolvare a problemelor și de luare a deciziilor; dezvoltarea asertivității și a abilității de rezolvare a conflictelor; stabilirea și menținerea unui suport social adecvat.

Tema/ Activitatea 17

INTERCULTURALITATEA ÎN CONTEXTUL EDUCAȚIEI INCLUZIVE DE CALITATE

- **Perioada de desfășurare: octombrie 2019**
- **Participanți - membri ai Grupului Țintă (Jud. Brăila)**

Studiu impact. Acțiuni de progres, schimbare și intervenție în plan educațional, managerial-instituțional, profesional. Recomandări de îmbunătățire/ optimizare a calității educației incluzive:

- ❖ Indiferent de tipurile metodelor didactice utilizate, acestea sunt eficiente dacă, împreună cu întreg ansamblul educațional, reușesc să-i ajute pe elevi să-și atingă maximul de potențial, să fie încrezători în propria lor identitate culturală și în

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020
Axa prioritară: Educație și competențe; Obiectiv specific 6: Îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul pre-universitar în vederea promovării unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor și a unei școli incluzive
Denumirea proiectului: *DidactForm - Cadre DIDACTiceFORMate pentru educatie incluziva de calitate* (POCU/73/6/6/106758)

interacțiunile cu ceilalți, dacă au o bună imagine de sine și o percepție echilibrată a lumii în care trăiesc.

- ❖ Implicarea permanentă a managerilor școlari și practicarea unui management adecvat la contextul organizațional-școlar au drept efect combaterea discriminării și, implicit, creșterea performanței școlare a acestora și calitatății educației incluzive în școlile defavorizate.
- ❖ Printre cele mai frecvente blocaje/bariere interculturale se numără: limba, judecățile de valoare, stereotipurile, etnocentrismul, prejudecățile, discriminarea, șocul intercultural și barierele datorate unor trăsături individuale (capacitatea redusă de ascultare, lipsa de deschidere sau de sinceritate și lipsa abilităților de învățare a unei limbi străine). Depășirea acestor bariere necesită preocuparea cadrelor didactice pentru ca toate strategiile de comunicare și cooperare între grupuri să asigure șanse egale în ceea ce privește participare la interacțiunile din clasă, la procesul educațional.
- ❖ Necesitatea formării competențelor interculturale prin intermediul unor programe de formare a competențelor interculturale, dezvoltarea și implementarea unor programe eficiente de educație interculturală / de management intercultural la nivelul școlii și al clasei de elevi, sunt capabile să producă efecte/schimbări psihocomportamentale pozitive atât pe termen scurt, dar mai ales pe termen lung.
- ❖ Pregătirea personalului didactic pentru gestionarea situațiilor multiculturale trebuie să fie pluridirecțională, prin: seminarii de formare, stagii de pregătire, grupe de lucru, echipe de cercetare, elaborarea de suporturi curriculare, vizite de studii. Pregătirea personalului didactic se realizează la patru niveluri:
 - ❖ personal - profilul psihocomportamental personal: depășirea prejudecăților și stereotipurilor personale;
 - ❖ cognitiv - de cunoaștere a premiselor istorice, geografice, antropologice, sociologice privind generarea și consecințele fenomenelor interculturale;
 - ❖ metodologic - de acumulare a metodelor și procedeele de păstrare și cultivare a diferențelor, de aplicare a metodelor de diferențiere și particularizare a valorilor;
 - ❖ relațional - de cunoaștere aprofundată a datelor reale despre elevii cu care se lucrează.

Tema/ Activitatea 18

INTELIGENȚA – INFLUENȚE GENETICE ȘI EDUCAȚIONALE

- **Perioada de desfășurare: noiembrie 2019**
- **Participanți - membri ai Grupului Țintă (Jud. Brăila)**

Studiu impact. Acțiuni de progres, schimbare și intervenție în plan educațional, managerial-instituțional, profesional. Recomandări de îmbunătățire/ optimizare a calității educației incluzive:

- ❖ Modernizarea proceselor educaționale presupune din partea școlii și a cadrelor didactice responsabilitate și aplicarea de metode și strategii eficiente în proiectarea și derularea unor scenarii didactice interactive centrate pe elev.
- ❖ Impactul teoriei inteligențelor multiple la nivelul clasei de elevi a dus la o schimbare de paradigmă din perspectivă constructivistă, deoarece profesorul direcționează esența actului educativ spre elev, văzând în acesta nu pe educatul pasiv, care doar achiziționează cunoștințe, ci pe cel activ, motivat, cu posibilități variate de afirmare și dezvoltare.
- ❖ Rezultatele obținute în urma aplicării unei singure metode de evaluare / unui set de metode de același tip, nu sunt relevante pentru evoluția ulterioară a unui tip de inteligență și nu oferă date despre detalii ale factorilor de natură motivațională, atitudinală, afectivă, proprii personalității elevului testat.
- ❖ Stimularea inteligențelor multiple în clasa de elevi presupune favorizarea unui mediu de învățare interactiv, incitator și dinamic, asigurarea dezvoltării unui câmp de relații optime manifestării creatoare și active a elevului, întreținerea motivației gnoseologice, interne, favorizându-se astfel, implicarea activă în sarcină și contribuțiile creative ale elevilor. Un rol important din acest punct de vedere îl reprezintă activitățile diferențiate.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară: Educație și competențe; Obiectiv specific 6: Îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul pre-universitar în vederea promovării unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor și a unei școli incluzive

Denumirea proiectului: *DidactForm - Cadre DIDACTiceFORMate pentru educatie incluziva de calitate* (POCU/73/6/6/106758)

- ❖ În proiectarea lecției, profesorul va pune accent pe formarea capacităților, competențelor, atitudinilor, pe dezvoltarea unui tip / unor tipuri de inteligență, ceea ce va determina preponderența obiectivelor formative generale, cu o valabilitate mult mai mare în timp, stabilite în funcție de experiența anterioară a elevilor, de performanțele înregistrate. Nivelul inteligențelor multiple activate într-o lecție ce se va proiecta va fi regândit în funcție de ultimul nivel de dezvoltare al acestora, cunoscut profesorului, conștientizat de elevi.
- ❖ În stabilirea unor repere pentru dezvoltarea viitoare a unui tip de inteligență se impune colaborarea învățătorului/ profesorului/ părintelui / elevului cu psihologul școlii, astfel încât eforturile conjugate ale factorilor educativi din perimetrul școlar să-și atingă scopul.
- ❖ Programele bazate pe perspectiva învățării sporesc performanțele: a le preda elevilor o perspectivă a învățării duce la creșterea motivației, note mai bune și scoruri mai mari la testările standardizate.
- ❖ Aplicarea teoriei inteligențelor multiple sporește dorința de asimilare a elementelor de modernitate în activitatea instructiv-educativă, cadrele didactice dovedind din acest punct de vedere deschiderea spre orice formă de perfecționare teoretică și practică.
- ❖ Nivelul de dezvoltare a inteligențelor multiple dintr-o clasă/ dintr-un lot de profesori ce predau la clasa respectivă/ dintr-o familie influențează nivelul de dezvoltare al tipului de inteligențe specifice copilului ce se dezvoltă într-un anumit mediu școlar/ familial.
- ❖ Valorificarea unui tip de inteligență, intervenția în evoluția acesteia, descoperirea unui tip de inteligență ignorat/ nerelevat pot constitui aspecte ce duc la prevenirea și combaterea nereușitelor școlare.
- ❖ Rezultatele testării nivelului de dezvoltare a inteligențelor multiple pot fi folosite în orientarea școlară/ profesională a elevilor.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020
Axa prioritară: Educație și competențe; Obiectiv specific 6: Îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul pre-universitar în vederea promovării unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor și a unei școli incluzive
Denumirea proiectului: *DidactForm - Cadre DIDACTiceFORMate pentru educatie incluziva de calitate* (POCU/73/6/6/106758)

Tema/ Activitatea 19

FORMAREA CARACTERULUI LA ELEVI – ÎN CONTEXTUL EDUCAȚIEI INCLUZIVE DE CALITATE

- **Perioada de desfășurare: decembrie 2019**
- **Participanți - membri ai Grupului Țintă (Jud. Brăila)**

Studiu impact. Acțiuni de progres, schimbare și intervenție în plan educațional, managerial-instituțional, profesional. Recomandări de îmbunătățire/ optimizare a calității educației incluzive:

- ❖ Cunoașterea atitudinilor și valorilor proprii unui individ reprezintă, din punct de vedere practic, un instrument de previziune a comportamentului în diferite situații sociale.
- ❖ Formarea și dezvoltarea caracterului, promovarea unei „culturi a caracterului”, reprezintă un demers educațional necesar și benefic, complex, consecvent și gradual, început timpuriu și continuat progresiv, în care sunt implicate familia, școala, societatea.
- ❖ Un efect deosebit de important îl reprezintă crearea condițiilor favorabile, de către cadrele didactice și managerii școlari, pentru formarea și dezvoltarea la elevi a unor trăsături de caracter pozitive și durabile; sensibilizarea elevilor asupra rolului și importanței formării și dezvoltării caracterului propriu, a unei „culturi a caracterului”, precum și interiorizarea și asumarea trăsăturilor relațional-valorice pozitive prin orientarea finalităților educației către dimensiunile fundamentale ale existenței umane: a ști, a face, a fi, a conviețui.
- ❖ Elaborarea și implementarea unor programe eficiente de formare și dezvoltare a caracterului la elevi, la nivelul școlii și al clasei de elevi, vor fi apte să producă schimbări psihocomportamentale și pe pe termen lung.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020
Axa prioritară: Educație și competențe; Obiectiv specific 6: Îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul pre-universitar în vederea promovării unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor și a unei școli incluzive
Denumirea proiectului: *DidactForm - Cadre DIDACTiceFORMate pentru educatie incluziva de calitate* (POCU/73/6/6/106758)

Tema/ Activitatea 20

VIOLENȚA ÎN MEDIUL ȘCOLAR

- **Perioada de desfășurare: ianuarie 2020**
- **Participanți - membri ai Grupului Țintă (Jud. Brăila)**

Studiu impact. Acțiuni de progres, schimbare și intervenție în plan educațional, managerial-instituțional, profesional. Recomandări de îmbunătățire/ optimizare a calității educației incluzive:

- Responsabilizarea elevilor cu comportament violent prin aplicarea unor măsuri de intervenție cu potențial educativ și formativ, valorificarea intereselor, aptitudinilor și capacității elevilor care au comis acte de violență, prin implicarea acestora în activități școlare și extra-școlare (sportive, artistice etc.), evitarea centrării exclusiv pe sancțiuni și eliminarea din practica educațională a unor sancțiuni care contravin principiilor pedagogice (sancționarea comportamentului violent prin notă, repetenție etc.) au ca efect diminuarea/ eliminarea comportamentului violent.
- ❖ Existența unor strategii coerente de prevenție și intervenție, fundamentate pe diagnoza situației existente și incluse în planul de dezvoltare instituțională, a unor programe care să răspundă unor situații specifice școlii (identificarea riscurilor în contextul concret al școlii, a actorilor cu potențial violent sau cu risc de a deveni victimă), cu implicarea activă a elevilor ca actori și ca parteneri-cheie sunt modalități de reducere/ combatere a manifestărilor violente în școală.
- ❖ Efectele intervenției preventive depind de asigurarea participării tuturor membrilor comunității educaționale în implementarea programelor anti-violență, de asumarea colectivă a responsabilității și de urmărirea unui obiectiv comun.
- ❖ Regulamentului intern, specific fiecărei școli reprezintă un mijloc real de prevenire a violenței, și nu doar un document formal.

- ❖ Derularea programelor și activităților extrașcolare pe tema combaterii violenței școlare (săptămâna anti-violență; jocuri, concursuri și expoziții tematice; întâlniri cu specialiști care să prezinte în mod interactiv teme legate de violența școlară, la care să participe elevi, cadre didactice și părinți) sunt deosebit de benefice.
- ❖ Sensibilizarea profesorilor față de problematica violenței, prin acțiuni de informare sistematice și coerente în scopul identificării situațiilor potențial generatoare de conflict, încadrarea lor corectă și selectarea modului potrivit de intervenție.
- ❖ Dezvoltarea de parteneriate ale școlii cu alte instituții la nivel local - poliție, jandarmerie, autorități locale, ONG- uri etc. - pentru siguranța deplasării elevilor și pentru crearea unei vecinătăți lipsite de pericole privind integritatea fizică și psihologică a elevilor.

Tema/ Activitatea 21

CLIMATUL ORGANIZAȚIONAL ȘCOLAR – ÎN CONTEXTUL EDUCAȚIEI INCLUZIVE DE CALITATE

- **Perioada de desfășurare: februarie 2020**
- **Participanți - membri ai Grupului Țintă (Jud. Brăila)**

Studiu impact. Acțiuni de progres, schimbare și intervenție în plan educațional, managerial-instituțional, profesional. Recomandări de îmbunătățire/ optimizare a calității educației incluzive:

- ❖ Implicarea agenților educativi – școală, familie, comunitate – în vederea asigurării unui climat școlar și extrașcolar contribuie la formarea și dezvoltarea elevilor în plan cognitiv, emoțional, comportamental și psihosocial.
- ❖ Utilizarea de către cadrele didactice a unor modalități adecvate precum: adecvarea stilului de conducere la situația/ contextul școlii și al clasei de elevi; prevenirea și soluționarea conflictelor; comunicarea bazată pe cooperare și respect reciproc; crearea

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020
Axa prioritară: Educație și competențe; Obiectiv specific 6: Îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul pre-universitar în vederea promovării unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor și a unei școli incluzive
Denumirea proiectului: *DidactForm - Cadre DIDACTiceFORMate pentru educatie incluziva de calitate* (POCU/73/6/106758)

unui climat școlar democratic-participativ și deschis - conduc la optimizarea climatului organizațional școlar.

- ❖ Calitatea climatului este direct asociată cu existența leadership-ului, comunicării, managementului participativ, soluționarea conflictelor, sprijin și control din partea liderului. Climatul școlar este strict influențat de stilul de conducere adoptat, iar cele două stiluri de conducere, *autoritar și democratic*, generează stări diferite în cadrul organizației: *stilul autoritar* generează un climat plin de egoism, individualism, agresivitate; *stilul democratic* generează un climat cald, în care se pune un mare accent pe relațiile amicale și spiritul de echipă.

Tema/ Activitatea 22

CREATIVITATE ȘI PERFORMANȚĂ ÎN ORGANIZAȚIA ȘCOLARĂ – ÎN CONTEXTUL EDUCAȚIEI INCLUZIVE DE CALITATE

- **Perioada de desfășurare: martie 2020**
- **Participanți - membri ai Grupului Țintă (Jud. Brăila)**

Studiu impact. Acțiuni de progres, schimbare și intervenție în plan educațional, managerial-instituțional, profesional. Recomandări de îmbunătățire/ optimizare a calității educației incluzive:

- ❖ Metodele și tehnicile de stimulare a creativității sunt deosebit de utile pentru dezvoltarea gândirii creative și a comportamentului creativ, ceea ce implică explorarea activă a mediului și găsirea soluțiilor la probleme.
- ❖ Desfășurarea unor activități extrașcolare și extracurriculare, care completează activitățile de învățare din clasă, stimulează creativitatea la elevi.
- ❖ Diversificarea de către cadrele didactice a instrumentelor specifice de natură psihologică și pedagogică (direcționarea actului didactic în funcție de cunoașterea psihologică a capacităților, intereselor, aptitudinilor elevilor) și a metodelor și tehnicilor de dezvoltare și stimulare a creativității în organizația școlară

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020
Axa prioritară: Educație și competențe; Obiectiv specific 6: Îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul pre-universitar în vederea promovării
unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor și a unei școli incluzive
Denumirea proiectului: *DidactForm - Cadre DIDACTiceFORMate pentru educatie incluziva de calitate* (POCU/73/6/6/106758)

(antrenamentul imaginației, activarea gândirii creatoare prin procedee euristice sau prin modelare etc.) este necesară pentru a crește creativitatea la elevi.

- ❖ Competențele psihosociale ale managerului școlar cu un nivel superior de creativitate și performanță profesională sunt: sociabilitatea; comportamentul adecvat în relații; capacitate empatică și diplomație; spirit de echipă; spiritul de colaborare.

Tema/ Activitatea 23

MANAGEMENTUL SITUAȚIILOR DE CRIZĂ – ÎN CONTEXTUL EDUCAȚIEI INCLUZIVE DE CALITATE

- **Perioada de desfășurare: aprilie 2020**
- **Participanți - membri ai Grupului Țintă (Jud. Brăila)**

Studiu impact. Acțiuni de progres, schimbare și intervenție în plan educațional, managerial-instituțional, profesional. Recomandări de îmbunătățire/ optimizare a calității educației incluzive:

- ❖ Managementul situațiilor de criză educaționale necesită o activitate extrem de complexă, care implică atât capacitatea de anticipare a crizelor, realizarea unor scenarii de ținere sub control a variabilelor și rezolvarea situațiilor, precum și un răspuns rapid la apariția crizei.
- ❖ Planificarea în situații de criză constituie pilonul fundamental în gestionarea crizei și controlul impactului acesteia asupra organizației școlare. Implicarea permanentă a managerilor școlari și practicarea unui management al crizei, adecvat la contextul organizațional-școlar, au ca efect combaterea și prevenirea situațiilor de criză educațională/școlară și, implicit, creșterea performanței școlare a elevilor și calității educației incluzive în școlile defavorizate.
- ❖ În planificarea gestionării crizei se parcurg mai multe etape: pregătirea, analiza și evaluarea crizei, planificarea răspunsului la criză, planificarea modului de recuperare după criză. În dezvoltarea planului de criză se recomandă implicarea tuturor părților

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară: Educație și competențe; Obiectiv specific 6: Îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul pre-universitar în vederea promovării unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor și a unei școli incluzive

Denumirea proiectului: *DidactForm - Cadre DIDACTiceFORMate pentru educatie incluziva de calitate* (POCU/73/6/106758)

interesate: echipa managerială, ceilalți membri ai organizației, beneficiari, experți - fiecare poate furniza informații relevante/pertinente, ce pot fi vitale în timp ce organizația este traversată de o situație de criză.

- ❖ O situație de criză în cadrul organizației oferă nu doar eșecuri, ci și oportunități; această perspectivă are impact pozitiv, deoarece:
 - eșecul este privit ca pe o oportunitate de a recunoaște o potențială criză și de a o preveni pe viitor;
 - crizele pot fi evitate, învățând din eșecurile și crizele altor organizații;
 - training-ul personalului și planning-ul organizațional este centrat pe experiențele și anterioare, astfel încât memoria organizațională reprezintă o prioritate a acțiunilor;
 - creează disponibilitatea de a renunța la acele proceduri învechite și ineficiente, învățând strategii mai bune de gestionare a crizei.

Tema/ Activitatea 24

DINAMICA GRUPULUI ÎN CADRUL ORGANIZAȚIEI ȘCOLARE

- **Perioada de desfășurare: mai 2020**
- **Participanți - membri ai Grupului Țintă (Jud. Brăila)**

Studiu impact. Acțiuni de progres, schimbare și intervenție în plan educațional, managerial-instituțional, profesional. Recomandări de îmbunătățire/ optimizare a calității educației incluzive:

- ❖ Cadrul de manifestare pleneră a personalității fiecărui elev și mijlocul cel mai potrivit de stimulare a progresului acesteia îl constituie grupul. Implicarea managerilor școlari și elaborarea unor strategii didactice particularizate la clasă, a intervenției în cazul unor situații de criză în clasa de elevi, a speculării relațiilor interpersonale pentru optimizarea actului didactic au ca efect ameliorarea dinamicii grupului și, implicit, creșterea performanței școlare a elevilor și calității educației incluzive în școlile defavorizate.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară: Educație și competențe; Obiectiv specific 6: Îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul pre-universitar în vederea promovării unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor și a unei școli incluzive

Denumirea proiectului: *DidactForm - Cadre DIDACTiceFORMate pentru educatie incluziva de calitate* (POCU/73/6/106758)

- ❖ Cele mai eficiente programe de activare/stimulare și intervenție a grupului/ clasei de elevi capabile să producă efecte/schimbări psiho-comportamentale pozitive atât pe termen scurt, dar mai ales pe termen lung, sunt: intervenția pentru sensibilizarea psihosocială a membrilor grupului; intervenția pentru ameliorarea structurii socio-afective a grupului; intervenția pentru schimbarea atitudinilor și opiniilor membrilor grupului
- ❖ Printre cele mai eficiente metode utilizate de cadrele didactice, privind optimizarea funcționalității și dinamicii grupului/clasei de elevi, se numără: metodele și tehnicile sociometrice; experimentul psihosocial; observația psihosocială; ancheta psihosocială; aprecierea obiectivă a personalității; sociodrama; profilul psihologic/psihosocial al grupurilor.

Tema/ Activitatea 25

ASPECTE PRIVIND ÎNVĂȚAREA ÎN MEDIUL ȘCOLAR

- **Perioada de desfășurare: iunie 2020**
- **Participanți - membri ai Grupului Țintă (Jud. Brăila)**

Studiu impact. Acțiuni de progres, schimbare și intervenție în plan educațional, managerial-instituțional, profesional. Recomandări de îmbunătățire/ optimizare a calității educației incluzive:

- ❖ Baza de susținere motivațională a învățării trebuie să fie destul de puternică pentru a-l menține pe elev în sfera solicitărilor ei specifice și pentru a preîntâmpina transformarea învățării într-o activitate apatică/obositoare.
- ❖ Didactica învățării pentru elevii cu dificultăți de învățare (elevii cu CES) presupune identificarea sau elaborarea acelor modalități de abordare a elevilor respectivi, care să asigure deblocarea procesului învățării, diminuarea dificultăților întâmpinate în acest proces, înlăturarea barierelor din calea adaptării.
- ❖ Aplicarea practicilor și resurselor educaționale deschise. Beneficiile PED și RED sunt importante atât pentru elevi (ca sursă primară a conținutului digital), cât și pentru cadrele didactice și instituția de învățământ în ansamblul ei.